

ge) sąvoka kaip analizės įrankiu. Šio darbo rezultatą turėtume išvysti 2012 m., kai bus išleista Lietuvių–lenkų konfrontatyvinė gramatika. Björnäs Wiemeris (Mainzas) kalbėjo apie lie. *esą* dabartinių statusą ir šios formos ryšius su evidencialumo raiška, Tomaszas Lewandowski (Poznanė) – apie lietuvių kalbos reikšmę Punsko vietiniams gyventojams. Svečias iš tolimosios Japonijos Koji Morita (Kobė) domėjosi kalba, vartojama lenkų ir lietuvių paribyje. Ieva Zucena (Ryga) pristatė tyrimą apie XX a. ketvirtojo dešimtmečio latvių–lenkų, lenkų–latvių žodynus. Nicolé Nau (Poznanė) lygino morfonologinę alternaciją lenkų ir latgalių kalbose. Jowita Niewulis-Grablunas (Poznanė) pasakojo apie priebalsines grupes Punsko lietuvių tarmėse. Joanna Chojnicka (Poznanė) tyrinėjo retorinius klausimus, vartojamus lenkų ir lietuvių parlamentarų argumentacijoje, Józefas Marcinkiewiczus (Poznanė) pristatė tyrimą apie morfosintaksines interferencijas mokantis lietuvių kalbos. Henris Menantaud’as (Paryžius) pasakojo apie tai, kaip reiškiamas neapibrėžtumas nominalinėje grupėje su skaitvardžiais lenkų ir latvių kalbose.

Nemažai mokslininkų atvyko ir iš Kauno bei Vilniaus universitetų. Džiugu, kad Vilniaus universitetui atstovavo ne tik patyręs mokslininkas Vytautas Kardelis, kuris kėlė klausimą, ar rytų aukštaičių vilniškių diferenciaciją lėmė vidinė raida ar kalbų kontaktai, bet ir jaunieji tyrėjai – magistro studijas bebaigiantys Anželika Kazak (nagrinėjo XVI–XVII a. LDK tekstų veiksmožodinių hibridų problemą), Marius Smetona (kalbėjo apie M.

Daukšos raštų būtajį dažninį laiką ir dažnumo raišką) ir Darius Rudzinskas (pasisakė dėl lietuvių kalbos slavizmų integracijos) bei doktorantė Auksė Razanovaitė, kuri skaitė pranešimą apie klitinius įvardžius Mažosios Lietuvos XVI–XVIII a. psalmynuose.

Per konferenciją skaitytų pranešimų pagrindu planuojama išleisti straipsnių rinkinį. Džiugu, kad konferencijos dalyviai ir svečiai galėjo pabendrauti ne tik per konferenciją, bet ir grožėdamiesi Poznanės miestu.

Auksė RAZANOVAITĖ
[aukse.razanovaite@gmail.com]

BALTISTŲ KONFERENCIJA ŠVEDIJOJE

2010 m. birželio 11–12 d. Stockholmo universitete surengta tarptautinė konferencija „Baltų kalbos – struktūra ir kontaktai“ (*The Baltic Languages – Structure and Contacts*). Renginys pratęsė konferencijų ciklą „Baltų dienos ir baltosios naktys“, pradėtą 2008 m. Sankt Peterburgo universitete*. Konferenciją surengė Stockholmo universiteto Baltų, suomių ir germanų kalbų katedros baltistai Pėteris Vanagas, Jenny Larsson ir kt., gavę paramos iš Latvijos ir Lietuvos atstovybių Stockholme.

* Apie pernykštę šio ciklo konferenciją, vykusią Oslo universitete, žr. Erikos Jasionytės informaciją (Blt 44(2), 2009, 412–418).

Konferencijoje baltistai iš Danijos, JAV, Japonijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Norvegijos, Prancūzijos, Rusijos, Švedijos ir Vokietijos perskaitė 16 pranešimų, o su negalėjusios atvykti Laimutės Balodės (Helsinkis) pranešimu apie Latvijos, Lietuvos ir Estijos slengo urbanonimus supažindino Ojāras Bušas.

Konferenciją atidarė Stockholmo universiteto Baltų, suomių ir germanų kalbų katedros vedėja Elisabetha W. Nivrė, sveikinimo žodžius tarė Latvijos ambasadorė Maija Manika ir Lietuvos ambasadorius Remigijus Motuzas. Konferencijos *spiritus movens* prof. P. Vanagas trumpai apžvelgė švedų baltistikos istoriją.

Mokslinę renginio dalį kviestiniu pranešimu pradėjo šios informacijos autorius, supažindinęs tarptautinę baltistų auditoriją su Jokūbo Brodovskio 18 a. rankraščinio žodyno dūrinių sandaros tyrimu. Antrą kviestinį pranešimą apie lietuviškų tekstų, rašytų kirilika spaudos draudimo laikotarpiu, ekspertą Zacharijų Liackį perskaitė Giedrius Subačius (Čikaga).

Kituose konferencijos pranešimuose daugiausia dėmesio skirta įvairiems baltų kalbų struktūros aspektams. Sintaksės ir semantikos klausimais renginio dalyvius skatino diskutuoti keturi pranešėjai. Ilja A. Seržantas (Bergen) kalbėjo apie kanoninio subjekto problematiką, Piotras M. Arkadjevas (Maskva) aptarė lietuvių kalbos kauzatyvines-inchoatyvines poras (pvz., *rigzti-regzti*) ir jų plitimą, O. Bušas (Ryga) ryškino šviesos (la. *gaisma*) konceptą latvių toponimiko-

je, o Natalija Perkova (Sankt Peterburgas) analizavo latvių kalbos būdvardžius, žyminčius temperatūrą.

Trijuose pranešimuose gvildintos morfologijos problemos. Nicolė Nau (Poznanė) gilinosi į latgalių daiktavardžio paradigmų ekonomiją, Anna Davigietė (Sankt Peterburgas) latvių tamniekų tarmės kamienų kaitas lygino su panašiais reiškiniiais lyvių ir estų kalbose, o Christianas Lehnertas (Münsteris) aptarė optatyvo baltų kalbose pėdsakus.

Trys pranešimai buvo skirti etimologijos ir leksikologijos klausimams. Danielis Petit'as (Paryžius), remdamasis gausia medžiaga įtikinamai įrodinėjo, kad la. komparatyvas *vairs* 'daugiau' siejamas ne su lie. *vyras* etc., bet su lie. trm. *vairius* (plg. *įvairūs*), *vairiaū* 'daugiau'. Adamo Hyllestedo (Kopenhaga) pranešime konstatuota, kad daugelis kiauinių šeimos žvėrelių pavadinimų (tarp jų ir lie. *šėškas*) baltų, Pabaltijo suomių ir germanų kalbose stokoja patikimų etimologijų, ir tai gali būti aiškinama kaip atspindys senųjų kalbinių kontaktų, susijusių su prekyba kailiais Baltijos jūros regione. P. Vanagas (Stockholmas) ir Raimo Raagas (Uppsala) bendrame pranešime palygino ankstyvąją krikščioniškąją terminologiją (skolinius bei įvairaus tipo vertinius) latvių ir estų kalbose.

Vienas pranešimas buvo iš prozodijos: Yoko Yamazaki (Kijotas, Japonija) gilinosi į lie. *n* kamieno daiktavardžių vns. vardininko priegaidę ir parėmė anksčiau keltą hipotezę, kad *akmuõ* gavo cirkumfleksą pagal viensiemenius žodžius *šuõ*

ir žmuo). Juris Baldunčikas (Ventspilis) supažindino konferencijos dalyvius su debatais dėl svetimų elementų norminant bendrinę latvių kalbą 19 a. antroje pusėje. Thomaso Lewandowskio (Ventspilis) pranešime aptarta, kaip dvi-kalbiamis vaikams įsisavinant kalbą sąveikauja latvių ir vokiečių kalbos. Jānio Krēsliņio (Stockholmas) pranešimas buvo iš knygotyros srities.

Konferencijos dalyvius šiltai priėmė Lietuvos atstovybė, o organizatoriai surengė nepamirštamą ekskursiją po Švedijos sostinės senamiestį.

Bonifacas STUNDŽIA
[bonifacas.stundzia@ffv.vu.lt]

ŠEŠTOJI BALTŲ IR SLAVŲ AKCENTOLOGŲ KONFERENCIJA

2010 m. liepos 7–10 d. vyko šeštoji tarptautinė baltų ir slavų kalbų akcentologijos konferencija (6th *International Workshop on Balto-Slavic Accentology, IWoBA 6*)¹, šįkart Vilniaus universitete. Konferenciją surengė Vilniaus universiteto Baltistikos katedros mokslo darbuotojas dr. Vytautas Rinkevičius, finansavo Lietuvos mokslo taryba pagal „Nacionalinę lituanistikos plėtros 2009–2015 metų programą“.

Per tris dienas mokslininkai iš JAV, Kroatijos, Lietuvos, Olandijos, Prancū-

¹ Apie IWoBA 3–5 žr. *Blt* 43(1), 2008, 142; 44(1), 2009, 161tt.; 44(2), 2009, 410tt. Paskutinėje informacijoje ištaisyta korektūros klaida – 5-oji IWoBA vyko ne 2008, o 2009 metais.

zijos, Rusijos ir Serbijos perskaitė 21 pranešimą, kuriuose daugiausia buvo nagrinėjamos slavų ar baltų-slavų kalbų akcentologijos ir prozodijos problemos. Kaip ir 5-ojoje IWoBA konferencijoje, nemažai dėmesio skirta baltų kalbų kirčiavimui. Trys pranešimai buvo teorinio pobūdžio. Paulis Garde'as, vienas iš morfologinės akcentologijos koncepcijos kūrėjų, trumpai apžvelgė pagrindinius akcentologijos tyrimų etapus ir paaiškino, kodėl tie tyrimai vėlavo, palyginti su kitais ide. lyginamosios istorinės kalbotyros tyrimais. Aleksejus Andronovas (Sankt Peterburgas), remdamasis daugiausia lietuvių kalbos medžiaga, kalbėjo apie fonologijos elementus (skiemeni, morą etc.) morfologinės akcentologijos koncepcijoje. Šios informacijos autorius perskaitė pranešimą apie dominaciją kaip morfemų akcentinę savybę. Konstatuota, kad terminą *dominacija* akcentologai supranta skirtingai. Garde'o požiūris į akcentinę dominaciją kaip afiksų savybę neutralizuoti žodžių šaknų akcentines savybes atitinka bendresnę Jerzyo Kuryłowicziaus koncepciją, pagal kurią dominacija yra morfemų savybė daryti įtaką kitoms morfemoms, sukelti jose morfonologines kaitas. Tuo tarpu Louisas Hjelmslevas, kuriuo Kuryłowiczius teigia rėmėsis, dominaciją supranta kaip kalbos elementų funkciją, suponuojančią koreliaciją, kurios nariai susiję papildomosios distribucijos santykiais.

Įvairius baltų kalbų ir tarmių akcentologijos klausimus nagrinėjo šeši pranešėjai. Michailas Oslonas (Maskva) plėtojo akcentinę rytų baltų *ei mo-